

Banja Luka College

Zbornik radova

Naučni skup

**RAČUNOVODSTVO I REVIZIJA
U TEORIJI I PRAKSI**

Banja Luka College

26.05.2023.

Godina 5. Broj 5

NAUČNI SKUP

**Računovodstvo i revizija
u teoriji i praksi**

ISSN 2637-272X

ZBORNIK RADOVA
CONFERENCE PROCEEDINGS

Računovodstvo i revizija u teoriji i praksi
Accounting and audit in theory and practice

ISSN 2637 - 272X

Banja Luka College
Besjeda
Banja Luka, 2023.

Zbornik radova
Računovodstvo i revizija u teoriji i praksi

Conference Proceedings
Accounting and audit in theory and practice

Izdavač/Publisher:

Banja Luka College
Besjeda Banja Luka

Za izdavača/For publisher:

prof. dr Svetlana Dušanić Gačić
Danilo Novaković

Urednik zbornika/Editors in chief:

doc. dr Zorana Agić

Recenzenti:

prof. dr Snežana Knežević
prof. dr Marija Magdinčeva – Šopova
prof. dr Jasmina Starc
prof. dr Biljana Petrevska
prof. dr Nenad Novaković
prof. dr Mladen Mirosavljević
prof. dr Boris Damjanović
prof. dr Svetlana Dušanić Gačić
prof. dr Aleksandra Mitrović
prof. dr Erdin Hasanbegović
doc. dr Malči Grives
doc. dr Semina Škandro
doc. dr Zorana Agić
doc. dr Mirjana Milovanović
doc. dr Edin Glogić
dr Adriana Galant
dr Dragana Nikolić

Lektor/Lector:

mr Vesna Đurović

ISSN 2637 - 272X

Tiraž: 200 komada

Copyright BLC 2023.

Naučni skup
„Računovodstvo i revizija
u teoriji i praksi“

ZBORNİK RADOVA

Scientific Conference
“Accounting and audit
in theory and practice“

CONFERENCE PROCEEDINGS

26. maj 2023. godine

Banja Luka College
Besjeda
Banja Luka, 2023.

Naučni skup
Računovodstvo i revizija u teoriji i praksi

Scientific Conference
Accounting and audit in theory and practice

Naučni odbor/Scientific Board:

prof. dr Snežana Knežević
prof. dr Marija Magdinčeva – Šopova
prof. dr Jasmina Starc
prof. dr Biljana Petrevska
prof. dr Inga Koryagina Anatolievna
prof. dr Olga Tarasova
prof. dr Svetlana Dušanić Gačić
prof. dr Boris Damjanović
prof. dr Aleksandra Mitrović
prof. dr Erdin Hasanbegović
doc. dr Malči Grivec
doc. dr Semina Škandro
doc. dr Zorana Agić
doc. dr Edin Glogić
dr Adriana Galant
dr Dragana Nikolić

Organizacioni odbor/Organizational Board:

prof. dr Nenad Novaković
doc. dr Zorana Agić
doc. dr Nikola Novaković
mr Dragan Pejić
Branislav Ivanković
Đulka Simišić

SADRŽAJ

UTICAJ RAZVOJA VEŠTAČKE INTELIGENCIJE NA RAČUNOVODSTVO <i>Snežana Knežević, Vesna Bogojević Arsić, Stefan Milojević.....</i>	9
DIGITALNA TRANSFORMACIJA U SEKTORU FINANSIJSKIH USLUGA: UNAPREĐENJE FINANSIJSKE INKLUZIJE <i>Vladimir Vasić, Bosiljka Srebro, Dragan Cvetković.....</i>	19
KOMPARATIVNA ANALIZA TRADICIONALNE I ONLAJN NASTAVE KROZ NASTAVU RAČUNOVODSTVA <i>Slavica Išaretović, Zorana Agić, Vesna Đurović.....</i>	33
ETIKA IN RAČUNOVODJE <i>Malči Grivec.....</i>	43
UTICAJ KRIPTOIMOVINE NA OBJEKTIVNOST FINANSIJSKOG IZVEŠTAVANJA <i>Biljana Pejović, Isidora Ljumović.....</i>	57
ANALYSIS OF THE PERFORMANCE OF COMPANIES IN SERBIA LISTED ON THE BELGRADE STOCK EXCHANGE <i>Radojko Lukić.....</i>	69
FINANSIJSKA RACIO ANALIZA JAVNIH PREDUZEĆA U SAVREMENOM OKRUŽENJU <i>Aleksandra Mitrović, Marko Milašinović, Snežana Knežević.....</i>	81
EVALUACIJA PROFITABILNOSTI KOMPANIJA I KOMUNIKACIJA SA INVESTITORIMA <i>Dragoljub Simonović, Nevena Miletović, Jovan Travica.....</i>	95

ANALIZA PRODUKTIVNOSTI MALIH I SREDNJIH PREDUZEĆA U REPUBLICI SRBIJI <i>Jelena Radivojević</i>	107
EKONOMSKI EFEKTI PROMENE PROIZVODNOG ASORTIMANA NA EKONOMIČNOST POSLOVANJA PREDUZEĆA <i>Aleksandar Lukić, Milan Novović</i>	117
INFLACIJA KAO FAKTOR RIZIKA ZA NEKVALITETNE KREDITE U BANKARSKOM SEKTORU BOSNE I HERCEGOVINE <i>Zorana Agić, Svetlana Dušanić Gačić, Mirjana Milovanović</i>	127
FINANSIJSKI POKAZATELJI ZA BOLNICE I FINANSIJSKE ODLUKE <i>Stefan Milojević, Nebojša Zdravković, Olivera Milovanović, Olivera Đokić</i>	141
FINANSIJSKO IZVJEŠTAVANJE I PROCES HARMONIZACIJE U MEĐUNARODNOM RAČUNOVODSTVU <i>Jozo Piljić</i>	159
PORESKA POLITIKA EVROPSKE UNIJE U PRAVCU PORESKE HARMONIZACIJE DRŽAVA ČLANICA <i>Željko Petrović</i>	179
ANALIZA POREZNOG BILANSA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE SA PRIMJERIMA KOREKCIJE <i>Ankica Čanić</i>	187
ПОЛИТИКИ И ЛЕГИСЛАТИВНА РАМКА НА МАКЕДОНСКОТО БУЏЕТСКО СМЕТКОВОДСТВО <i>Марија Магдинчева - Шопова, Анета Стојановска - Стефанова</i> 209	
RAČUNOVODSTVO V KMETIJSKIH DEJAVNOSTIH <i>Urška Ambrožič, Malči Grivec</i>	219

ULOGA PREDUZETNIČKIH INOVACIJA U STVARANJU KONKURENTSKE PREDNOSTI SAVREMENIH PREDUZEĆA <i>Jelena Radivojević, Marko Janačković</i>	231
SISTEM ELEKTRONSKIH FAKTURA U FUNKCIJI UNAPREĐENJA EFIKASNOSTI I KONKURENTNOSTI PREDUZEĆA <i>Tanja Janačković</i>	241
IZAZOVI I PREDNOSTI PRIMENE ELEKTRONSKIH FAKTURA U SRBIJI <i>Dragana Nikolić, Kristina Spasić</i>	253
PLAČILNA NEDISCIPLINA V SLOVENIJI <i>Urška Longar, Malči Grivec</i>	269
ZLOUPOTREBA FLEKSIBILNOSTI KREATIVNOG RAČUNOVODSTVA U PRIVREDNIM DRUŠTVIMA <i>Semina Škandro</i>	281
IMPLIKACIJE RAČUNOVODSTVENIH MANIPULACIJA NA POSLOVNI AMBIJENT <i>Azira Osmanović, Damir Šarić</i>	291
JACANJE SISTEMA INTERNIH KONTROLA U ORGANIZACIJI <i>Damir Šarić, Azira Osmanović</i>	303
OBAVEZE RAČUNOVOĐA, REVIZORA I FINANSIJSKIH RADNIKA PRILIKOM SPREČAVANJA PRANJA NOVCA <i>Erdin Hasanbegović</i>	317
UTJECAJ PORASTA PRIVREDNOG KRIMINALA NA RAZVOJ FORENZIČNOG RAČUNOVODSTVA U BOSNI I HERCEGOVINI <i>Mirsada Murtić</i>	329
PROCJENA RIZIKA I DIGITALNA FORENZIKA U OTKRIVANJU FINANSIJSKIH PREVARA <i>Envera Halilčević</i>	345

THE BASIC CHARACTERISTICS OF MACEDONIAN LABOR
MARKET

Biljana Petrevska, Jasmina Mishoska Simov 361

UPRAVLJANJE PROMENAMA I PRIMENA LEAN
KONCEPTA U MALIM I SREDNJIM PREDUZEĆIMA U
AKTUELNIM USLOVIMA

Marko Janačković, Ivan Mihailović..... 371

ANALIZA MENADŽMENTA ZNANJA U MENADŽMENTU
LJUDSKIH RESURSA

Biljana Ilić, Sunčica Stanković, Tijana Krušković..... 387

FUNKCIJA I ULOGA KADROVSKOG MENADŽMENTA U
PREDUZEĆIMA PRIVREDNIH DELATNOSTI TURIZMA I
UGOSTITELJSTVA

Denis Stojkanović 399

ПОЛИТИКИ И ЛЕГИСЛАТИВНА РАМКА НА МАКЕДОНСКОТО БУЏЕТСКО СМЕТКОВОДСТВО

Марија Магдинчева - Шопова¹, Анета
Стојановска - Стефанова²

РЕЗИМЕ

Буџетите и буџетските корисници сметководствената евиденција ја спроведуваат во согласност со класификацијата на приходите и класификацијата на расходите и примена на соодветна законска регулатива. Извршувањето на сметководството на буџетот и буџетските корисници подразбира водење на сметководството, деловните книги, сметководствената документација, обработување на податоците кај сите субјекти кои обезбедуваат средства од буџетот на Р.С. Македонија. Предметот на истражување во рамки на овој труд е фокусиран кон анализа на специфичностите на сметководството кај деловните субјекти - буџети и буџетски корисници во Р.С. Македонија со осврт на сметководството кај овие организации во пракса. Во рамки на трудот, ќе биде спроведено истражување и со примена на методите на анализа, компарација и дескриптивниот метод ќе биде даден приказ на важечката законска регулатива и извештаите кои ги изработуваат овие субјекти. Во заклучокот од трудот ќе бидат објаснети добиените сознанија од спроведеното истражување.

КЛУЧНИ ЗБОРОВИ: *буџет, буџетски корисници, организации, законска регулатива, сметководство.*

ABSTRACT

Budgets and budget beneficiaries execute accounting evidention in accordance with the classification of the income and the outcome and the application of the official legal regulations. The accomplishment of accounting of the budget and budget beneficiaries implies keeping the accounting, business

1 проф. др Марија Магдинчева - Шопова, Универзитет „Гоце Делчев“, Факултет за туризам и бизнис логистика, Штип, e-mail: marija.magdinceva@ugd.edu.mk

2 доц. др Анета Стојановска - Стефанова, Универзитет „Гоце Делчев“, Факултет за туризам и бизнис логистика, Штип, e-mail: aneta.stojanovska@ugd.edu.mk

books, accounting documentation, data processing for all entities which provide finance from the budget of the Republic of N. Macedonia. The subject of research within the framework of this paper is focused on the analysis of the specifics of accounting for business entities - budgets and budget beneficiaries in the Republic of N. Macedonia with reference to the accounting of these organizations in practice. Within the framework of the work, research will be conducted and by applying the methods of analysis, comparison and the descriptive method, an overview of the current legal regulation and the reports produced by these subjects will be given. In the conclusion of the paper, the knowledge gained from the conducted research and the conducted analysis will be explained in the paper.

KEY WORDS: *budget, budget beneficiaries, budget organization, organizations, legislation accounting.*

ВОВЕД

Водењето на сметководството, деловната евиденција, деловните книги, сметководствената документација и обработката на податоците, признавањето на приходите и расходите, проценката на билансните позиции, ревалоризацијата, изготвувањето и доставувањето на финансиските извештаи како и други прашања во врска со извршувањето на сметководството кај буџетските организации - Буџет и корисници на средства од буџет е уредено со Законот за сметководството на буџетите и буџетските корисници. Со Законот за сметководството на буџетите и буџетските корисници се регулира спроведувањето на сметководството на Буџетот на Република С. Македонија, буџетите на единиците на локалната самоуправа, буџетите и фондовите, буџетските корисници и единките корисници на средства од буџетите, како и сметководството на другите правни лица кои за извршување на основната дејност користат средства од буџетите. Активностите кои ги извршуваат овие организации како и резултатите кои ги постигнуваат треба да бидат вреднувани, пресметани и измерени (*Магдинчева – Шопова, Стојановска – Стефанова, 2022*). Буџетското сметководство претставува процес преку кој се обезбедуваат потребните информации за реализираните деловни активности на Буџетот и корисниците на средства од буџетот. Финансиските извештаи на претпријатијата ги резимираат економските последици од деловните активности кои се многубројни и не е можно индивидуално да се прикажат на екстерните корисници (*Митровиќ, Милашиновиќ, 2020*). Обезбедувањето на квалитетни информации за потребите на буџетските организации и сите субјекти кои за извршување на основната дејност користат средства од Буџетот се базира на буџетското сметководството и финансиските извештаи кои претставуваат финален

резултат од процесот на буџетско сметководство. Финансиските извештаи на државните организации обезбедуваат информации за: оценка на финансиската положба и состојба на државата, проценка на успешноста на државата и нејзината натамошна можност за давање услуги со ист или подобар квалитет, предвидување на времето и големината на паричните текови и идните парични приливи и одливи, како и потребата за задолжување и оценка на состојбата на државата да ги задоволи своите краткорочни и долгорочни потреби и обврски (Leon, Hay, Wilson, 1992). Финансиските извештаи задолжително ги изготвуваат буџетските организации. Финансиските извештаи за државните и локалните власти, примарно се користат за да се споредат постојните финансиски резултати со легално одобриениот буџет, да ја проценат финансиската способност и резултатите од работењето, помагаат во утврдувањето на усогласеноста со финансиски поврзаните закони, правила и регулирања и при проценувањето на ефикасноста и ефективноста (Wilson, Kattelus, Leon, 2001).

Буџетските организации или субјекти претставуваат посебна форма на деловни субјекти. Овие субјекти имаат обврска да го спроведуваат процесот на сметководство, да составуваат и поднесуваат сметководствени искази во согласност со законската регулатива за сметководство на Буџет и корисници на средства од буџет.

Буџетот на Република С. Македонија претставува писмен документ, акт со кој се планираат годишните приходи и другите приливи и одобрени средства и се состои од централен буџет и буџетите на фондовите. Овој акт се усвојува во пропишана постапка. Имено, предлог буџетот го изготвува Министерството за финансии во консултација со останатите ресорни министерства и други буџетски корисници. Министерството за финансии ја изготвува Фискалната стратегија, ги предлага максималните износи на одобрени средства по буџетски корисници и фондови, го изготвува и го составува буџетскиот циркулар до буџетските корисници и до фондовите, врши проверка и анализа на усогласеноста на предлогот на буџетските барања со насоките и упатствата содржани во Циркуларот и го изготвува и доставува Предлогот на Буџетот до Владата (Николов, Костовска – Фрчковска, 2018).

Ресорните министерства и останатите буџетски корисници во процесот на изготвување на Предлогот на Буџетот се одговорни за планирање, контролирање и управување со сопствените буџетски, како и за законско и наменско користење на буџетските средства.

Раководителите на матичните буџетски корисници на Буџетот на државата ги доставуваат предлог финансиските планови на сите буџетски корисници во рамките на нивната надлежност, заедно со нацрт-

стратешкиот план до Министерството за финансии најдоцна до 15 август во тековната година. Раководителите на матичните буџетски корисници нацрт стратешкиот план, како составен дел од предлог финансиските планови, го доставуваат до Генералниот секретаријат на Владата на Република Северна Македонија најдоцна до 15 август во тековната година. Доколку матичниот буџетски корисник кон предлог финансискиот план нема приложено нацрт стратешкиот план буџетското барање ќе се смета дека не е комплетно и истото со укажување од Министерството за финансии ќе се врати на доработка со конкретно утврден рок. Собранието на Република Северна Македонија во постапката на подготвување и донесување на предлог финансиските планови и стратешкиот план постапува согласно со Законот за Собранието на Република Македонија.

Владата го доставува предлог-буџетот на државата, заедно со предлог закон за извршување на буџетот и пропратните документи од членот 35 став (2) од законот за буџет, до Собранието на Република Северна Македонија најдоцна до 15 октомври во тековната година. По доставувањето на предлог - буџетот до Собранието на Република Северна Македонија, Владата на Република Северна Македонија доставува копија од сите документи до Фискалниот совет. Седница на Собранието на Република Северна Македонија се одржува по истекот на најмалку 20 дена од денот на доставувањето. Министерот за финансии го презентира предлог -буџетот на државата во Собранието на Република Северна Македонија. На барање на министерот за финансии или на најмалку пет пратеници, раководителот на матичен буџетски корисник на Владата на Република Северна Македонија може да го презентира предлог - буџетот на матичниот буџетски корисник во Собранието на Република Северна Македонија заедно со министерот за финансии. Собранието на Република Северна Македонија го донесува Буџетот на државата за наредната година најдоцна до 25 декември во тековната година. По донесувањето на Буџетот на државата од страна на Собранието на Република Северна Македонија, Министерството за финансии на својата веб-страница го објавува со сите придружни документи (Закон за буџет, 2022).

Градоначалникот на општината го доставува предлог-буџетот до Советот за донесување најдоцна до 15 ноември во тековната година. Советот на општината го донесува буџетот за наредната година најдоцна до 25 декември во тековната година и се објавува на веб-страницата на општината. Според член 122 од Законот за буџет (Службен весник на Република Северна Македонија бр.203/2022), законот ќе почне да се применува од 01.01.2025 година. Во моментот, се применуваат одредбите

од Законот за буџети (Службен весник на РМ број 64/05,04/08,103/08,15/09,95/10,180/11,171/12 ,192/15 и 167/16).

Во новиот закон за Буџети донесен на 19.09.2022 година се предвидува дека:

Буџетски корисници се сите правни лица кои се основани од државата или општините, социјалните фондови, општините, освен Народната банка на Република Северна Македонија, јавните претпријатија и трговските друштва, непрофитни институции, основани од државата или од општините.

Матичен буџетски корисник е буџетски корисник кој е хиерархиски претпоставен за сите буџетски корисници и други јавни субјекти кои се во негова надлежност, освен Собранието на Република Северна Македонија кое е матичен буџетски корисник кој хиерархиски не е претпоставен за други буџетски корисници и други јавни субјекти.

Јавни субјекти согласно законот за буџети се буџетските корисници, јавните претпријатија и трговски друштва со доминантна или целосна сопственост на државата или на општините, непрофитни институции, контролирани и финансирани од државата или од општините и Народната банка на Република Северна Македонија.

Субјекти на општа власт во смисла на одредбите на законот за буџети се институциите кои се класифицирани во Сектор Држава (С.13), согласно со Националната класификација на институционални сектори на Државниот завод за статистика.

Буџетот на државата или на општината се состои од општ дел на буџетот, посебен дел на буџетот и проектен и повеќегодишен дел на буџетот. Сите приходи и други приливи и сите расходи и други одливи се или дел од Прегледот на приходи и расходи, Прегледот на финансиски средства и обврски или од Прегледот за задолжување и отплата на долг.

Законот за буџет објавен во Службен весник на РСМ, бр. 203 од 19.9.2022 година, ќе започне да се применува од 1 јануари 2025 година, освен одредбите од членот 121 од законот.

МЕТОДОЛОГИЈА НА ИСТРАЖУВАЊЕТО

За потребите во спроведување на истражувањето и согледување на специфичните карактеристики на спроведување на сметководството кај буџетските организации во Република С. Македонија, на почеток од овој труд даден е осврт на важечката законска регулатива која се практикува од страна на буџетските организации и импликациите од истата. Поради тоа методологијата на истражувањето во рамки на овој труд е фокусирана кон основни аспекти на анализа: анализа на важечката

законска регулатива од областа на сметководството за Буџет и корисници на средства од буџет, како и анализа на подзаконските акти: Правилник за сметководство на буџети и буџетски корисници, Правилник за класификација на приходи, Правилник за класификација на расходи и Правилник за примена на меѓународните сметководствени стандарди за јавниот сектор на готовинска основа.

Со цел да се оствари целта на истражувањето, односно согледат карактеристиките на буџетското сметководство, применета е соодветна методологија на истражување која е насочена кон анализа на карактеристиките на сметководството кај буџетски организации во Р.С. Македонија. Целта на истражувањето е постигната со примена на методот на анализа, метод на синтеза, метод на компарација и дескриптивниот метод.

Со примена на методот на анализа и дескриптивниот метод ќе биде анализирана законската регулатива за извршување на сметководствените работи кај корисниците на средства од буџетот и фондовите.

АНАЛИЗА И РЕЗУЛТАТИ

Корисниците на средства од буџет и буџетите имаат обврска да го водат сметководство и да изготвуваат и поднесуваат финансиски извештаи до соодветни државни институции во согласност со Закон за буџети и Закон за финансирање на единиците на локалната самоуправа како и прифатените сметководствени принципи и сметководствени стандарди, заради точно, реално, сигурно, целосно, навремено, ажурно и поединечно искажување на соодветните билансните позиции преку кои се искажува состојбата на средствата од буџетот и другите средства, обврските, изворите на средства, приходите и другите приливи и расходите и другите одливи како и резултатите од работењето.

Буџетите и буџетските корисници се должни да го водат сметководството по системот на двојно сметководство, со примена на распоредот на сметките од сметковниот план на буџетите и буџетските корисници. Тие се должни да водат одделно сметководство за средствата остварени во буџетот по следните основи:

- приходите наплатени од органи,
- приходите наплатени од дополнителни активности на буџетските корисници,
- приходите од донации,
- приходите од кредити и
- други приходи.

Законското и наменското користење на средствата од Буџетот, извештај за користење на средствата од аспект на намената и квалитетот

на остварување на програмите во јавниот сектор се согледува преку постапката на државна ревизија. Фискалната ревизија подразбира спроведување финансиска ревизија (или ревизија на правилноста / усогласеноста) и ревизија на успешноста (Lee, 1994).

Сите видови субјекти вклучително и буџетот и корисниците на средствата од буџетот имаат обврска да го водат сметководството во согласност со законската регулатива. Буџетски организации претставуваат сите корисници на средства од Буџетот и единките корисници на средства од Буџетот на Република С. Македонија, јавните претпријатија, агенции и јавно-правните субјекти основани од централната власт, како и трговските друштва основани од Република С. Македонија.

Водењето на сметководството, деловните книги, сметководствените документи и обработката на податоците, признавањето на приходите и расходите, проценувањето на билансните позиции, ревалоризацијата, финансиските извештаи, доставувањето и финансиските извештаи и други прашања во врска со сметководството на Буџетот на Република С. Македонија, буџетите на корисници - единките корисници на средства од буџетите, како и на другите правни лица за кои средствата за вршење на основната дејност претежно се обезбедуваат од буџетите е регулирано со Законот за сметководство на буџети и буџетски корисници (Службен весник на РМ број 61/02,98/02 и 81/05).

Приказ на законската регулатива за водење на сметководството за буџетските организации во Република С. Македонија е даден во табела 1.

Табела 1. Приказ на законска регулатива за вршење на сметководствени работи за буџетски организации во Република С. Македонија

Вид на субјект	Законски акти	Подзаконски акти
Буџет и корисници на средства од Буџет	Законот за сметководство на буџети и буџетски корисници Закон за буџети Закон за извршување на Буџетот на Р.С. Македонија за 2023 Закон за финансирање на единиците на локалната самоуправа	Правилник за сметководство на буџети и буџетски корисници Правилник за класификација на приходи Правилник за класификација на расходи Правилник за примена на меѓународните сметководствени стандарди за јавниот сектор на готовинска основа

Извор: сопствено истражување

Буџетите и буџетските корисници самостојно го организираат своето сметководство и одлучуваат за начинот на обезбедување на податоците во сметководството кои се потребни за законско користење на средствата и за утврдување на резултатите од работата на одделни свои организациони делови.

За секоја сметка на приходи и расходи,буџетите, буџетските корисници и единките корисници водењето на сметководство и деловните книги го вршат одделно. Тоа значи дека сметководството се организира и води одделно за следните сметки:

- за сметки за средства од донации (48),
- за сметките за средства од програмите за здравствена заштита, сопствено учество на осигурените лица во цената на здравствената услуга и други средства од сопствени приходи (531),
- за сметките за средства од Фондот за здравствено осигурување (730 и 737),
- за сметките на основниот буџет (603, 630, 631 и 637),
- за сметките на буџетот на фондовите (660),
- за сметките на буџетот на донации (785),
- за сметките на буџетот на заеми (786),
- за сметките на буџетот од самофинансирачки активности (787 и 788),
- за сметките на приходите и расходите на буџетот на дотации (930, 937 и 903),
- за сметките за самопридонес на општините (784),
- за депозитните сметки (696) и
- за наменските сметки (697 и 789).

Во согласност со законската регулатива, за сите овие сметки се изготвуваат финансиски извештаи, завршни сметки и други податоци.

ЗАКЛУЧОК

Буџетите и буџетските корисници се должни да го водат сметководството по системот на двојно сметководство, со примена на распоредот на сметките од сметковниот план на буџетите и буџетските корисници. Основната разлика помеѓу буџетските форми на организации и останатите форми на организација се јавува како резултат на целите на работење и начинот на финансирање на основните активности. Од тука произлегуваат специфичните карактеристики на организирање и извршување на сметководството кај буџетските организации.

Буџетите и буџетските корисници се посебна форма на организации кои имаат обврска да го спроведуваат процесот на сметководство, да

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна и универзитетска библиотека
Републике Српске, Бања Лука

336.6(082)

657.6(082)

НАУЧНИ скуп "Рачуноводство и ревизија у теорији и пракси"
(2023 ; Бања Лука)

Zbornik radova / Naučni skup "Računovodstvo i revizija u teoriji i praksi", 26. мај 2023. godine = Conference proceedings / Scientific Conference "Accounting and audit in theory and practice" ; [urednik zbornika, editors in chief Zorana Agić]. - Banja Luka : Banja Luka College : Besjeda, 2023 ([S.l. : s.n.]). - 409 стр. : граф. прикази, табеле ; 23 cm. - (Zbornik radova, ISSN 2637-272X)

Радови на срп., слов. и мак. језику. - Текст ћир. и лат. - Тираж 200. - Библиографија уз сваки рад.

ISBN 978-99938-1-490-0 (Бесједа)

COBISS.RS-ID 138393857

Naučni skup

RAČUNOVODSTVO I REVIZIJA U TEORIJI I PRAKSI

Banja Luka College

26.05.2023.

Organizatori:

- + Visoka škola "Banja Luka College", Banja Luka (Bosna i Hercegovina)
- + Fakulteta za ekonomiju in informatiko, Novo mesto (Slovenija)
- + Sveučilište / Univerzitet "Vitez", Vitez (Bosna i Hercegovina)
- + Fakultet za turizam i hotelijerstvo u Vrnjačkoj Banji, Vrnjačka Banja (Srbija),
- + Akademija strukovnih studija Južna Srbija, Odsek za poslovne studije, Leskovac, Leskovac (Srbija)
- + Plekhanov Russian University of Economics, Moscow (Rusija)

Banja Luka College

Miloša Obilića 30
78000 Banja Luka
Bosna i Hercegovina

tel: +387 51 433 010
mob: +387 65 281 381
fax: +387 51 433 815

e-mail: bhc@teol.net
www.bhc.edu.ba

ISBN 978-99938-1-490-0

9 789993 814900